

Současné možnosti a praktické aspekty terapie antiobezitiky v ordinaci praktického lékaře

MUDr. Petra Karnosová, Ph.D.

Ambulance endokrinologie, obezitologie, II. interní klinika FN Plzeň

Praktický lékař je často prvním, kdo pacienty informuje, že trpí nadváhou či obezitou a o rizicích s tím spojených. Může iniciovat adekvátní terapeutický management obezity. Základem léčby jsou ve všech případech režimová opatření zahrnující úpravu životosprávy a dostatečnou fyzickou aktivitu, výhodou je doporučení kvalifikovaného nutričního terapeuta. Farmakoterapie antiobezitiky může být zahájena u pacientů s BMI nad 30 kg/m² či ≥ 27 kg/m², pokud jsou přítomna přidružená onemocnění (prediabetes, diabetes mellitus 2. typu, arteriální hypertenze, syndrom spánkové apnoe...). Rozhodnutí o zahájení terapie by mělo být individualizováno na základě rozboru osobní a obezitologické anamnézy s přihlédnutím na jídelní chování a návyky – fenotypizace. Přehodnocení účinnosti by mělo následovat po 12, respektive 16 týdnech léčby. V současné době máme v ČR k dispozici 3 skupiny antiobezitik s rozdílným mechanismem účinku. Léky nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a nepodléhají preskripčnímu omezení.

Klíčová slova: obezita, fenotypy, orlistat, naltrexon/bupropion, liraglutid.

Current possibilities and practical aspects of antiobesity therapy in the general practitioner's office

A general practitioner can initiate the adequate therapeutic management of obesity. The first line of treatment should include lifestyle change recommendations such as a calorie-restricted diet (referral to a nutrition professional may be prescribed) and physical activity prescription. The pharmacological treatment can be indicated for all individuals with a BMI ≥ 30 kg/m² or ≥ 27 kg/m² with comorbidities (prediabetes, type 2 diabetes, arterial hypertension, sleep apnea). Anti-obesity medication use and selection should be individualized based on a clinical weight loss goal, weight-related conditions, and food intake behavior using a phenotype-guided approach. We should assess the effect of treatment after 12 or 16 weeks, respectively. Nowadays, we have 3 groups of anti-obesity medications that differ in mechanism of action. This medication can prescribe any physician regardless of medical specialization.

Key words: obesity, phenotypes, orlistat, naltrexone/bupropion, liraglutide.

Úvod

Navyšující se prevalence obezity a komplikací s ní spojených je celosvětovým znepokojujícím trendem. Obezita se stává všudypřítomným zdravotním problémem napříč různými lékařskými odbornostmi. Je to chronické často progredující onemocnění, které neléčené vede k rozvoji četných multisystémových komplikací.

Epidemiologická data výskytu obezity v ČR za rok 2022 získaná na podkladě šetření Českého statistického úřadu ukazují, že v pásmu normální hmotnosti (tj. BMI v rozmezí 18,5–24,9 kg/m²) se pohybují pouze 3 z deseti mužů (29, 8 %) a 43 % žen. V pásmu obezity (tj. BMI ≥ 30 kg/m²) bylo 21 % mužů a 18,4 % žen (1). Znepokojujícím trendem je nárůst prevalence obezity i v dětském věku, která

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Cit. zkr: **Med. Praxi. 2025;22(1):48-53**
<https://doi.org/10.36290/med.2025.003>
Článek přijat redakcí: 22. 7. 2024
Článek přijat k tisku: 21. 1. 2025

MUDr. Petra Karnosová, Ph. D.
karnosovap@fnplzen.cz